

11 / ZIMA 2014 / 2015

ČTVRTLETNÍK PRO OBNOVU
ČESKÉ FILANTROPIE

UMĚNÍ DAROVAT

THE ART
OF GIVING

SOCIÁLNÍ SÍTĚ
PROPOJILY
BOHATÉ A CHUDÉ

↓ EDITORIAL

Milí čtenáři,
zimní číslo našeho magazínu má velmi široký záběr. Ponoříme se do historie, do časů, kdy vznikaly Československé legie, stejně jako se dostaneme k sociálním sítím a tomu jak mění nejen naše vztahy a chování, ale i způsoby jakými se můžeme podělit s těmi, kteří neměli tolik štěstí jako my.

Těmi sociálními sítěmi myslím hlavně Facebook. Dnes má na něm svou virtuální identitu v podstatě každý a to včetně těch, pro které je připojení k internetu pořád ještě luxusem. „*Taky se stává, že maminka dopředu ohlásí, že týden nebude na internetu ani na žádném telefonu, protože ho musí dát do zastavárny. Vykoupí si ho zpátky ve chvíli, kdy jí přijde rodičovská.*“ To si přečtete mimo jiné v úchvatné reportáži o tom jak se matky malých dětí vzájemně propojují a pomáhají si právě díky Facebooku. Pro mě osobně jde o jeden z nejlepších článků, které jsem v posledních měsících vůbec četl a jsem hrdý na to, že se objevil právě v našem magazínu.

V tématu si posvítíme na složitou problematiku zaměstnávání znevýhodněných, včetně rozhovoru s Michalem Rybářem, podnikatelem, který se sám do něj pustil a vzkazuje, že: „*Při zaměstnávání handicapovaných pracovníků jsou vlastně pouze ty problémy, které si sami uměle vytvoříme.*“

Rozhovor do tohoto čísla nám poskytla opravdová hvězda a to nejen fotbalová, ale i hvězda filantropie. Petr Čech prozradil jak se to má s fotbalovou charitou a jak si s manželkou vybírají veřejně prospěšné projekty, kterým poskytnou peníze.

V příběhu se dostaneme k oněm zmíněným Československým legiím, jejichž výročí si následující roky budeme velmi intenzivně připomínat. Jedním z jejich otců byl Otakar Červený, mecenáš, který pochopil, že jen málokterá velká věc se obejde bez peněz, a rozhodl se shánět je nejen pro legionáře, ale i jejich rodiny a pozůstalé.

Přejeme vám příjemné a inspirativní čtení a úspěšný rok 2015!

Leoš Kyša
šéfredaktor

Jiří Bárta
ředitel Nadace VIA

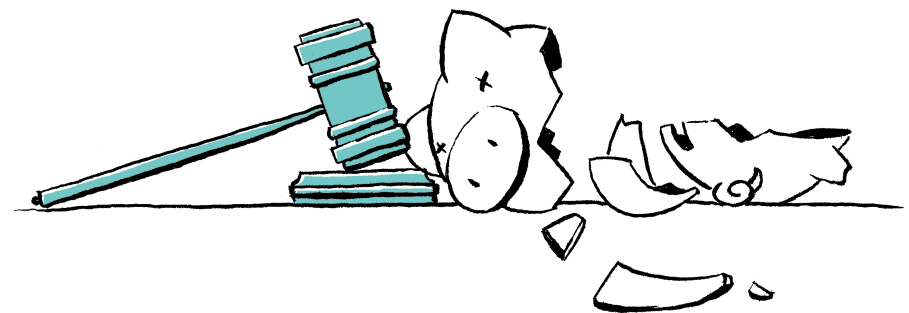
NEJBOHATŠÍ ČÍŇAN A NÁRŮST MILIARDÁŘŮ

Plat hokejové hvězdy půjde na charitu. Hokejový útočník Jakub Petružálek podepsal na konci listopadu smlouvu s extraligovým klubem Litvínov. Větší část svého nového platu se rozhodl posílat charitě. Hráč se do Česka vrací po angažmá v ruském Jekatěrinburgu. „Každý tady řeší finanční stránku věci, ale pro mě bylo velmi důležité se vrátit, a to rozhodně ne kvůli penězům. Řešil jsem dvě možnosti: buď Jekatěrinburg, nebo Litvínov. I když sezona šla dobře, chtěl jsem být co nejbliž svým blízkým,“ odpověděl na dotazy serveru iDnes.cz. Zároveň přiblížil, kam část jeho platu půjde: „Já podporuji psí útulky a také Dětský domov Hora Svaté Kateřiny. Další charitu si chci promyslet, aby měla pořádný smysl.“

Dolarových miliardářů přibýlo. Podle aktuální zprávy banky UBS je na světě **rekordní počet dolarových miliardářů.** Za rok jich přibýlo celých 7% a je jich nyní 2325. Tito lidé kontrolují zhruba 4% světového bohatství. Většinou jim je mezi 45 a 74 lety a pouze necelá pětina z nich se miliardáři stala díky dědictví. Zajímavé je, že v průměru dávají na filantropii větší objem peněz, než mají uloženo například v nemovitostech.

Nejbohatší Číňan hledá štěstí přes charitu. Jack Ma vydělal miliardy díky vyhledávači Alibaba a dnes vlastní třeba slavný americký obchodní řetězec Walmart. Bohatství mu však podle rozhovoru, který poskytl televizi CNBC, přináší jen bolest a únavu. Dvě stě miliard dolarů tvořící jeho majetek jsou pro něj spíš prokletím. **Smutku se touží zbavit prostřednictvím filantropie,** ke které chce přistupovat s velkou rozvahou. „Když máte víc peněz než vlády, tak je jejich utrácení velká výzva,“ svěřil se.

Celkem 2 100 200 Kč se podařilo získat při osmém ročníku Dobročinné aukce vín, umění a nevšedních zážitků Nadace VIA a Jihomoravské komunitní nadace, která se konala 26. listopadu v pražském hotelu Marriott. Mezi nejúspěšnější dražené položky patřila putovní Soška Dárce pro dárce večera od Františka Skály, barevná kresba od Krištofa Kintery nebo unikátní náhrdelník s diamanty od Eriky Lori, Klenoty Diamond Club. „Dobročinná aukce Nadace VIA je v České republice poměrně unikátní forma dárcovství. Již osmým rokem na jedné straně do aukce naši příznivci darují předměty a zážitky, na druhé straně jejich nákupem přítomní filantropové podporují dobrou věc. Výtěžek letošní aukce použijeme na podporu rozvoje českých měst a obcí, rozvoj neziskových organizací a jejich leaderů a na obnovu české filantropie,“ říká ředitel Nadace VIA Jiří Bárta.

V průměru vydává každý Čech na dobročinné účely jedenáct tisíc korun za rok. Necelou miliardu pak rozdělí různé organizace, firmy a nadace. **Průměrným jednorázovým darem je 800 korun.** Vyplývá to z informací Fóra dárců. Zatímco lidé stále častěji darují peníze pomocí dárcovské sms, méně než dřív dávají přímo na ulici. Důvodem mohou být různé podvody spojené právě s pouličními sbírkami. Největší úspěch mají zavedené velké sbírkové akce jako Tříkrálová sbírka, sbírky Armády spásy nebo třeba Český den proti rakovině spojený s prodejem známých žlutých kvítků.

17 MILIONŮ DÁRCOVSKÝCH SMS POSLALI ČEŠI ZA POSLEDNÍCH DESET LET. CELKOVÝ OBJEM VYBRANÝCH PROSTŘEDKŮ TAK ČINIL VÍC NEŽ 430 MILIONŮ KORUN. PRVNÍ DMS, TEDY DÁRCOVSKOU SMS, MOHLI LIDÉ POSLAT O VELIKONOCÍCH 2004 DO SBÍRKY POMOZTE DĚTEM. JDE O ORGINÁLNÍ ČESKÝ VYNÁLEZ.

VRÁTIT ÚSMĚV, ASPOŇ NA CHVÍLI...

TEXT: FILIP SAIVER (MF DNES), FOTO: ČTK

Nejlépe placený český sportovec Petr Čech je tváří mnoha charitativních projektů. Spoluprací s nimi si ale pečlivě vybírá. Jedním z nich je třeba každoroční aukce fotografií slavných osobností na podporu kojeneckého ústavu při Thomayerově nemocnici v Praze.

Tohle drobounké měsíční miminko bylo ve velmi dobrých rukou a to doslova. Držely ho ruce, které obvykle zabraňují míčům skončit v brance a patří jednomu z nejznámějších a nejlépe placených českých sportovců, brankáři Petru Čechovi. Ale teď ho tyto ruce vzaly opatrně a s jemnou téměř otcovskou péčí jej přiložily na obnaženou hrud. Stalo se tak při příležitosti vzniku fotografií každoroční dobročinné aukce deníku Mf Dnes a Dětského centra při Thomayerově nemocnici, které se věnuje ohroženým a znevýhodněným kojencům a batolatům.

Fotografie známých tváří se sotva narozenými dětmi jsou následně draženy a za peníze (loni se podařilo získat

1,3 milionu korun) se nakupují věci, bez nichž by se tyto malé děti neobešly. Díky nim je možné jim alespoň trochu usnadnit start do života. Drobný kojeneček, s nímž před fotoaparátem pózoval Petr Čech, jako by mu nechtěl zůstat nic dlužen, a tak na oplátku obdaroval gólmana. Dvakrát jej během focení počůral. „Asi budu mít dvojnásobné štěstí,“ glosoval to pohotově a s úsměvem Čech v narážce na to, že nehoda, která se mu přihodila, údajně přináší štěstí. Štěstí jistě potřebuje každý. Sám Čech neprožívá právě nejpovedenější období kariéry, protože ztratil místo v sestavě londýnské Chelsea. Mnohem víc štěstí ale potřebuje ten maličký, kterého držel v náručí.

Pro Petra Čecha se stala typickou jeho helma chránící místa, kde byla jeho lebka poškozena po srážce s hráčem soupeře.

Slavný brankář je ambasadorem Breakfast clubu, který se snaží řešit problémy dětí ze sociálně slabších rodin. Ty odcházejí poměrně často do školy, aniž by se nasnídaly.

Proč podporujete zrovna tento charitativní projekt?

U všech charitativních akcí, které se rozhodnu podpořit, vždy zvažuji, jaký mají smysl a také to, jaký mohou mít dopad. Díky této fotografii má možná miminko větší šanci, že si jej všimne případná náhradní rodina a navíc z vydražených peněz bude mít užitek celý ústav. Taková akce má velký a zcela jasný smysl.

Předpokládám, že některé nabídky musíte odmítat.

Samozřejmě. Nabídky třídíme, a také některé z nich odmítáme. Už proto, že vše nejde realizovat z časových důvodů.

To platí více pro projekty v Česku, protože se sem kvůli angažmá v Londýně dostanu zřídka. Mám spoustu povinností v klubu a nejen tam, proto se snažím soustředit na charitativní projekty, které podle mě stojí za to. Ne vše mě zaujme. Kolikrát mám pocit, že jde jen o jednorázovou akci, která k ničemu nevede, a tak do ní pochopitelně nejdu.

Do jaké naopak jdete?

Akce, jichž se zúčastňuji, ovlivňuje logicky i to, že jsem zaměstnancem

U VŠECH CHARITATIVNÍCH AKCÍ, KTERÉ SE ROZHODNU PODPOŘIT, VŽDY ZVAŽUJI, JAKÝ MAJÍ SMYSL A TAKÉ TO, JAKÝ MOHOU MÍT DOPAD.

Fotbalový klub Chelsea podporuje centrum pro boj s nádorovými onemocněními u dětí. „Je příjemné vědět, že jsem právě těmto dětem udělal obrovskou radost,“ říká v rozhovoru Petr Čech.

fotbalového klubu Chelsea, který se charitě intenzivně věnuje, stejně jako všechny ostatní kluby v Anglii. Protože jsem už dvanáct let v cizině, nedovedu objektivně posoudit, jak je to v tomto ohledu v Česku. Ale pamatuji si, že jsme se pro charitu angažovali také se Spartou, když jsem v ní působil.

V čem konkrétně se angažujete s londýnským klubem?

Jsme ambasadory takzvaného Breakfast clubu, který se věnuje problému, že děti ze sociálně slabších rodin odcházejí ráno poměrně často do školy, aniž by se nasnídaly. Rodiče jim snídaně nedávají, protože nemají dostatek času nebo často i peněz. Přitom snídaně dodá dítěti energii, a to pak dosahuje lepších školních výsledků. Breakfast club zajišťuje, aby se mohly nasnídat ve škole před začátkem vyučování. Navíc organizuje různé soutěže v návaznosti na dobrý propěch žáků. Odměnou kupříkladu je, že se mohou podívat na náš trénink. Výraznější podpora Chelsea pak směřuje na podporu centra pro boj s nádorovými onemocněními u dětí.

Chodíte za těmito dětmi do nemocnice?

Ano, třeba na Vánoce. Nakoupí se dárky a rozdají se malým pacientům. Přijde mi to jako velmi dobrá forma charity. Je adresná, a proto funguje.

Setkání s dětmi bojujícími s rakovinou - to musí být silné momenty, ne?

Mám vlastní děti ve věku těchto malých pacientů, o to víc se mě jejich těžké osudy dotýkají. Ale na druhou stranu je příjemné vědět, že jsem právě těmto dětem udělal obrovskou radost. Ony se setkají s těmi, kterým fandí, a je na nich vidět, jak jsme jim setkáním doslova rozsvítili den a udělali jim ho nezapomenutelným. My tyto děti neznáme blíž, a tak nám nepřijde zvláštní, když je vidíme v naší společnosti spokojené. Ale pak za námi přijdou jejich rodiče s tím, že takhle šťastného neviděli syna nebo dceru tři měsíce. Aspoň na chvíli jsme těmto dětem vrátili úsměv na tvář a to je důvod, proč to děláme.

Vedle klubových máte i soukromé charitativní aktivity.

Jedním z prvních projektů, který jsme s manželkou Martinou podporovali, byla společnost Pomocné tlapky zabývající se výcvikem asistenčních psů. Takový

výcvik stojí spoustu času i peněz. Nevidomých se týká i naše další aktivita, kdy podporujeme Bílou pastelku. Ta se věnuje službám pro zrakově postižené. Právě Bílá pastelka je pro mě příklad projektu, u kterého cítím, že má velký smysl. Nejde o jednorázovou akci, která brzy vyšumí.

Spálil jste se někdy? Litoval jste zpětně, že jste na nějakou nabídku kývl?

Musím to zaklepat, ale ne. Nestalo se to zřejmě právě proto, že se snažíme pečlivě vybírat projekty, které podpoříme.

Mluvíte v množném čísle.

Mám štěstí, že mám kolem sebe dobrý tým lidí. Já se rozhoduji na úplném začátku. Zvážím, zda se nabídnutého projektu chci zúčastnit, a pokud dojdu k názoru, že ano, oni se o vše postarají. Pochopitelně nemám čas komunikovat s organizátory a ani ladit načasování.

Třeba při dnešním focení byl připravený ateliér i můj malý společník. Svůj čas jsem věnoval jen samotnému focení a dopravě sem.

Hraje ve vašem vztahu k charitě roli i to, že nepocházíte ze zrovna bohatých poměrů?

Nějakou roli to hrát může. Člověk se umí snáze vžít do tíživé situace těch, kteří potřebují pomoc. Rohodující ale podle mě není to, kolik máte peněz. Někakým způsobem může druhým pomoci většina lidí. Záleží jen na tom, aby zvážili jak.

PETR ČECH (1982) už dvanáct let působí v zahraničí, nejprve ve francouzském Rennes, od roku 2004 pak v londýnském klubu Chelsea. S ním vyhrál mimo jiné třikrát anglickou ligu a triumfoval i v nejprestižnější klubové soutěži na světě, Lize mistrů. Jako jeden z nejslavnějších českých sportovců a vůbec nejlépe placený fotbalový brankář pobírá od londýnského klubu Chelsea týdenní plat 3,5 milionu korun hrubého. Ten mu ještě vylepšují sponzorské smlouvy. Čech je pravidelně vyhlášován nejlepším tuzemským fotbalistou a patří do světové špičky fotbalových brankářů. Je ženatý, s manželkou Martinou mají dvě děti.

PROČ ZAMĚŠTNÁVAT ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ

TEXT: LENKA TRÉGLOVÁ, FOTO: ARCHIV HANY POTMĚŠILOVÉ, ČTK

Nepřemýšlejte o zdravotně limitovaných jako o zaměstnancích s handicapem. Často to mohou být vaši nejlepší pracovníci. Tak zní první zásada z desatera určeného firmám, které plánují dát práci právě lidem se zdravotním postižením. Jak to funguje v praxi, co přináší nový zákon a jaké mýty a pověry integraci provázejí?

Na Hanu Potměšilovou se týdně obracejí dvě až tři organizace nebo firmy, které chtějí poradit se zaměstnáním osob se zdravotním postižením (pro zjednodušení se používá zkratka OZP). Jsou to firmy malé, ale i několikatisícové, včetně státní správy a samosprávy. Hana Potměšilová totiž stojí v čele Nadačního fondu pro podporu zaměstnání osob se zdravotním postižením, který chce být průvodcem firmám i pracovníkům a usiluje o to, aby mohl pracovat každý, kdo se na to cítí. Zmíněné desatero jim v tomto má také pomáhat.

Jeho další body třeba upozorňují firmy, že zaměstnáním OZP pomáhají

otevírat společenskou toleranci k postiženým, mění pracovní kulturu v naší zemi a ukazují invalidním lidem, že se nemají za co stydět. Občas se může stát, že už OZP zaměstnáváte, ale nevíte o tom, protože pracovník nemá povinnost vám hlásit své postižení, a tak to ze strachu neudělá. Většinou se bojí, že by to pro něj mělo špatné následky. Tím se však bohužel připraví o možnost domluvit si se zaměstnavatelem pracovní podmínky, které by mu lépe vyhovovaly. Ne každé postižení je vidět na první pohled. Mezi OZP patří i epileptici, silní alergici nebo lidé trpící depresemi.

Důležitost komunikace

„Na obou stranách bývají neodůvodněné obavy,“ říká Michal Rybář, který ve své firmě Infraclima, zaměřující se na vývoj, konstrukci a montáž alternativních zdrojů energie, zaměstnává šest invalidních osob. „Firmy se bojí tyto lidi zaměstnat a postižení se bojí práci přijmout. Nám dalo velkou práci tyto pracovníky sehnat a dokonce přesvědčit úřady, že ti více postižení, jsou schopní

Hana Potměšilová z Nadačního fondu pro podporu zaměstnání osob se zdravotním postižením. Organizace usiluje o to, aby mohl pracovat každý, kdo se na to cítí.

u nás pracovat,“ popisuje. Kromě speciálních úprav pracoviště, které jsou dány zákonnými předpisy, považuje Michal Rybář za důležité i vytvoření příjemného prostředí: „Musejí se u nás cítit v bezpečí. Zásadní je neoddělovat je od ostatních, kteří žádný handicap nemají. Osvědčilo se nám, že se navzájem oslovujeme křestními jmény a tykáme si.“

Podobné zkušenosti má i Mirka Kroupová z personální agentury Nové horizonty, která hledá práci výhradně osobám se zdravotním postižením. „Při umístování OZP do firem bývá překvapivě nejobtížnější otázka vnitrofiremní komunikace. Firma s velkou pompou oznámí úmysl zaměstnat tolik a tolik OZP, příslušný počet uchazečů je vybrán a stávající zaměstnanci se pochopitelně ptají, kde přesně budou tito noví lidé pracovat. U smyslových nebo viditelných tělesných postižení je to jednoduché, ale jak citlivě oznámit, že tato paní je po onkologické léčbě nebo tento pán má psychiatrickou diagnózu? Ale i v těchto případech se nám podařilo vymyslet odpovídající komunikační strategii šitou firmě i konkrétnímu uchazeči na míru,“ popisuje. Po mnohaletých zkušenostech

by Mirka Kroupová potenciálním zaměstnavatelům doporučila hlavně zapomenout na předsudky a pečlivě naslouchat potřebám handicapovaných zaměstnanců: „Na počátku to přinese firmě více práce a v některých případech i vyšší náklady, ty ale bohatě kompenzuje stát v podobě příspěvku na zřízení pracovního místa, úspore na odvodech plnění limitu zaměstnávání OZP a také daňových úlevách.“

V lednu přichází novela

Od začátku roku 2015 se díky novele zákona o zaměstnanosti pár věcí mění. Mimo jiné se obnovil status osoby zdravotně znevýhodněné, což má zatraktivnit zaměstnání takových lidí. Stát ho bude podporovat příspěvkem zaměstnavatelům prostřednictvím úřadů práce až pěti tisíci korunami měsíčně. Zaměstnavatelé budou mít navíc nárok na další až tisícikorunu měsíčně po roce od obsazení chráněného pracovního místa.

Další novinky jsou snížení pokuty za nelegální práci, aby nebyla pro drobné podnikatele likvidační, zjednodušení byrokracie a hlavně zpřísnění podmínek takzvaného náhradního plnění.

TÉMA →

Náhradní plnění je pojem, který se v minulosti často zneužíval. Firmy, které samy nezaměstnávají povinný počet OZP, mají možnost to vykompenzovat odběrem zboží od jiných firem, které zaměstnávají více jak polovinu postižených osob. Jenže některé z těchto společností pouze přefakturovaly zboží koupené jinde. Nově bude muset odběratel náhradního plnění poskytnout krajské pobočce úřadu práce identifikační údaje zaměstnavatele, od kterého výrobky nebo služby odebral, nebo kterému zadal zakázky, cenu odebraných výrobků, služeb nebo zadaných zakázek bez daně z přidané hodnoty, datum odebrání výrobků, služeb nebo zadání zakázek a číslo dokladu, na základě kterého byl

ABY TEN, KDO CHCE, I MOHL „V České republice máme téměř 1200 000 osob se zdravotním postižením. Zhruba 650 tisíc jich je v produktivním věku,“ vyčísľuje Hana Potměšilová. „Kolik přesně jich je bez práce ale nikdo neví. Jen pro ilustraci: v září 2014 evidoval Úřad práce ČR jen 59 745 osob se zdravotním postižením, tedy 11,3 % z celkového počtu uchazečů,“ popisuje. Těchto necelých šedesát tisíc lidí se aktivně snaží práci najít. Aby se jim to povedlo a hlavně, aby jich do budoucna bylo mnohem víc, to už bude záležet na zaměstnavatelích, kteří se nebudou bát nevyzkoušeného, dají šanci postiženým, a tím celé naší společnosti.

MÝTY A POVĚRY

Kdo někdy osobně jednal třeba s člověkem na vozíčku, ten ví, že my zdraví jsme pod vlivem spousty pověr a coby oběti ostychu a neznalosti pácháme jednu společenskou i lidskou chybu za druhou. A stejné problémy existují i ve vztahu ke zdravotně postiženým jako celku. V obou případech existuje stejné řešení a to nebát se zeptat a chtít pomoci.

Nadační fond pro podporu zaměstnání osob se zdravotním postižením posbíral za dobu svého působení celý seznam mýtů a pověr ve vztahu k integraci OZP do běžných firem a úspěšně je zodpověděl.

Pověra: Lidé se zdravotním postižením jsou častěji nemocní.

Pravda: Statistiky to nepotvrzují. Samo postižení není až na výjimky (postižení se záchvatovými stavy a některé specifické typy) zdrojem častějších onemocnění.

odběr výrobků, služeb nebo zakázek uskutečněn.

Ani novelizovaný zákon ale není neprůstředný: „Český národ umí vždy vymyslet jak zákony obcházet a jet tak zvaně na hraně,“ říká Hana Potměšilová. „Bohužel Zákon o zaměstnanosti i po novele platné k 1. 1. 2015 obsahuje nějaké ‚nedodělky‘. Ty podnikavcům, jimž nevadí fungovat na hraně zákona a ani pokuta v rádech statisíců, umožní až do prvního judikátu fungovat v zóně šedé ekonomiky,“ konstatuje. Mirka Kroupová ze specializované personální agentury dodává: „Říkáme firmám: Pomůžeme vám najít vhodného OZP zaměstnance a vyřešíte si problém s náhradním plněním jednou provždy!“

10

Pověra: U zdravotně postiženého je nutné počítat s nižším a nepravidelným výkonem.

Pravda: Pokud je člověk s postižením na vhodném pracovním místě a ve vhodném kolektivu, lze vliv postižení kompenzovat až na úroveň, která nemá na provoz firmy žádný vliv. Je to souhrn zkušeností, know-how, kterým může firma disponovat již po několika letech úspěšné praxe v zaměstnávání zdravotně postižených osob. Takový člověk si práce a možnosti seberealizace váží dvojnásob.

Pověra: Tito lidé jsou málo flexibilní.

Pravda: U některých typů postižení a jejich kombinací to může být skutečnou komplikací. Při správné diagnostice a informovanosti spolupracovníků však lze tento vliv eliminovat. Významnou roli hraje i stupeň důvěry zaměstnavatele

MIRKA KROUPOVÁ

Nové Horizonty, Tamtamy, OZP akademie

Vaše firmy zaměstnávají více než 50% osob se zdravotním postižením. Můžete je krátce představit?

V únoru 2011 vznikly Nové horizonty s ambicí stát se personální agenturou zaměřenou pouze na zprostředkování zaměstnání zdravotně postiženým. Praxe ukázala, že to nebude tak jednoduché. Na jedné straně zaměstnavatelé očekávali, že handicapovaný nastoupí nejlépe na plný úvazek se stoprocentním výkonem a bude za takovou příležitost neskonalé vděčný. Na straně uchazečů se objevovaly jiné problémy. Byli kvůli nemoci dlouho mimo a ztratili kontakt s novými technologiemi, ztratili pracovní návyky, měli sníženou mobilitu, popřípadě neměli žádnou praxi nebo měli nízké vzdělání.

Jak tuhle situaci řešit?

Našli jsme dvě cesty. Ta první je poskytnout kariérní poradenství a vzdělání šité na míru podmínkám pracovního trhu. U osob s nízkým vzděláním,

a sebevědomí zaměstnance, které může firma systematicky ovlivňovat.

Pověra: Přítomnost ZP zaměstnance může negativně ovlivňovat vztahy na pracovišti.

Pravda: Tyto situace v praxi nastávají, pokud pracovní kolektiv není předem informován nebo z jiných důvodů osobu s postižením nepřijme. Proto je nutné preventivně předcházet negativním pohledům. Typické je to třeba u příjemců invalidního důchodu. Zaměstnavatel musí neformálně vysvětlit spolupracovníkům, že důchod slouží především ke kompenzaci osobních problémů a potřeb, které člověku postižení přináší.

Pověra: Se zaměstnáváním zdravotně postižených osob je spojena vyšší administrativa.

Pravda: Tato obava má opodstatnění

případně s komplikovanou osobní nebo rodinnou situací přichází v úvahu cesta druhá, tedy přímo je zaměstnat pod vlastními křídly. V důsledku tohoto rozhodnutí vznikla obecně prospěšná společnost Tamtamy poskytující služby pro domácnost, úklid, žehlení, mytí oken, čištění kobereců nebo hlídání dětí. Na podporu obou cest byla založena OZP akademie, která poskytuje bezbariérové vzdělávání a to bezbariérové fyzicky i duševně.

Kolik handicapovaných zaměstnáváte a na jakých pozicích pracují?

Dohromady ve všech třech společnostech je to 59 lidí, z toho 58 se zdravotním handicapem. Zaměstnanci pracují na všech úrovních řízení, většinu mají i ve správní a dozorčí radě. V naprosté většině pracují na zkrácený úvazek. Ten je zejména u pozic služeb pro domácnost rekordně nízký. Práh pro získání zaměstnání je možnost pracovat alespoň 2 hodiny týdně. To dává příležitost i těm, kterým handicap v kombinaci s osobní nebo rodinnou situací neumožňuje pracovat více.

Znevýhodnění lidé se mohou na trhu práce uchytit v různých profesích, od těch pomocných až po sofistikované. Záleží jen na odvaze zaměstnavatelů.

S jakými problémy se při jejich zaměstnávání potýkáte?

Kromě běžných pracovních problémů, které řeší každá firma, musíme řešit kompenzaci jednotlivých handicapů, v některých případech poskytovat pracovní asistenci a především hledat možnosti, jak co nejlépe využít potenciál každého zaměstnance. Vysoké procento našich zaměstnanců tvoří osoby ve třetím stupni invalidity. Riziko relapsu nás vede k vysoké zastupitelnosti pozic. Pomáhá nám, že zaměstnáváme i psychologku a také skutečnost, že 8 zaměstnanců má vzdělání v oblasti sociální práce nebo sociální pedagogiky.

MICHAL RYBÁŘ

Infraclima

Co byste poradil podnikatelům, kteří uvažují, že se vydají stejnou cestou jako vy, a chtějí zaměstnat zdravotně postižené?

V první řadě je nutné, aby pro handicapované zaměstnance zajistili dostatek vhodné práce. To je zásadní jednak pro

ekonomiku firmy, tak proto, že většina těchto pracovníků při dostatku práce 12 pociťuje svou užitečnost a jsou viditelně spokojenější. Při splnění těchto dvou podmínek nevidím jakýkoliv problém. Jde jen o to překonat oboustranné obavy.

Na jaké problémy se mají firmy připravit?

Tady je odpověď velmi jednoduchá. Při zaměstnávání handicapovaných pracovníků jsou vlastně pouze ty problémy, které si sami uměle vytvoříme. Je nutné si jen vzájemně porozumět a navzájem se respektovat. Z mé zkušenosti jsou tito zaměstnanci vesměs velmi pozitivní lidé. Dávají najevo více radosti z maličkostí než ti zdraví.

Myslíte si, že díky integraci zdravotně postižených pracovníků poroste pocit společenské zodpovědnosti podnikatelů?

Na to nelze krátce odpovědět, protože záleží na celkové atmosféře v naší zemi. Nicméně, ať je to podnikatel nebo kdokoli jiný, pocit společenské zodpovědnosti je vždy ovlivňován nějakým příkladem nebo nějakou morální autoritou. X

KRÁSNÝ SVĚT ZA OKNEM

V nemocničním pokoji se setkali dva vážně nemocní pacienti. Zatímco jeden se mohl jednou za hodinu posadit, aby se mu lépe dostala voda z plic, druhý musel celou dobu ležet. Jediné, co mohli dělat, bylo si povídat. Mluvili o svých ženách, domovech, práci, službě v armádě i místech, kam jezdili na dovolenou. Každé odpoledne, když se muž s vodou na plících posadil, vyprávěl tomu druhému, co všechno vidí z jediného okna v místnosti, které se u jeho postele nacházelo. To vyprávění ležícímu pacientovi zprostředkovávalo svět tam venku. Barevný, živý a plný očekávání, svět, který jej čeká, až opustí zdi nemocnice.

Dozvídal se, že za oknem je nádherný park s jezírkem, na kterém plují kachny i labutě a děti si na něm pouští lodičky. Mladí milenci se prochází ruku v ruce mezi nádhernými květinami všech možných barev a na obzoru se rýsuje panorama města.

Muž u okna mu popisoval každý detail, a tak mohl spokojeně zavířit oči

a představovat si, jak je venku krásně. Jednoho odpoledne mu jeho společník dokonce popsal, jak parkem prochází průvod s kapelou. I když neslyšel hudbu, ve svých představách vše vnímal v bohatých barvách i s veselou melodií díky podrobnému popisu svého společníka.

A tak plynuly dny, týdny i měsíce. Jednoho rána ale zdravotní sestra našla muže u okna mrtvého. Zemřel pokojně ve spánku. Zarmoutilo jí to a požádala nemocničního zřízence, aby tělo odvezl pryč. 13

Druhý muž mlčel. Jakmile se mu to zdálo vhodné, požádal sestru, zda by jej nemohli přesunout na lůžko u okna. Sestra mu ráda vyhověla a když se ujistila, že je v pořádku, zanechala jej samotného.

Pomalou a s bolestmi se muž opřel o loket, aby poprvé mohl vidět skutečný svět venku. Snažil se otočit, aby se podíval z okna vedle své postele. Byl to pro něj velmi náročné, ale moc toužil konečně spatřit stromy, květiny i hrající si děti. Když se s námahou konečně otočil a zvedl, uviděl jen prázdnou zeď. Nerozuměl tomu.

A tak se zeptal sestry, jak je to možné, když mu jeho zesnulý spolubydlící popisoval tak úžasné věci, které pozoroval při pohledu z okna.

Sestra mu odpověděla, že zesnulý byl slepý, a tak nemohl zeď vidět. „Možná vás jen chtěl potěšit,“ řekla.

Je ohromné, když můžeme udělat druhé šťastnými navzdory své vlastní situaci. Sdílený smutek je poloviční, ale štěstí, o které se dělíme, se zdvojnásobí. Když se chcete cítit bohatí, stačí jen spočítat všechno, co máte a nemůžete si to koupit za peníze. X

Publikováno v časopise Vanity fair v roce 1934.

FACEBOOKOVÉ MATKY V NOUZI

TEXT: JANA CIGLEROVÁ (MF DNES), FOTO: BJÖRN STEINZ

Facebooku člověk vděčí za ledacos, ale v poslední době přibývá žen, které mu děkují za to, že mají čím nakrmit své děti. Skupiny, ve kterých si lidé navzájem posílají jídlo a oblečení, dnes mají už tisíce členů.

Zdenka je mladá maminka z Prahy, která má dvě děti. Je na čtyřleté rodičovské a její příjem je 3800 korun měsíčně. Její přítel vydělává deset tisíc korun jako řidič. Nájem za malý byt na kraji města je sedm tisíc korun. První týden v měsíci pro ně bývá nejhorší, protože už často doma nemají ani suchou rýži. Zdenka nedávno na Facebooku našla česko-anglickou skupinku Pomoc maminkám v nouzi / help for moms in need. Díky ní jí jednou za měsíc někdo udělá nákup základních potravin nebo pošle oblečení či pár hraček pro děti.

„Děkuju mocrát za krásný nákup, moc nám to pomohlo, syn měl strašnou

radost z bombónů,“ napíše pak radostně Zdenka na zeď této stránky a vyfotí potraviny, které jí přišly poštou nebo jí je doručí řetězec Tesco díky objednavce přes internet.

Takových vzkazů je na této stránce skoro tisíc. Pokud někdo má pochybnosti o stavu lidství v Česku, už jen samotné pročítání těchto vzkazů je dost uklidňující a současně dojemné. Matky, které mají dostatek, posílají balíčky s jídlem těm, které jsou zrovna v nouzi. To, co je pro člověka žijícího v běžném českém standardu šokující, je počet lidí, kteří deset dní před výplatou nemají ani na běžné jídlo a balíček s těstovinami, olejem, máslem a kuřetem je pro ně doslova spásou.

Pošleme vám jídlo

Skupinu Pomoc maminkám v nouzi / help for moms in need založila osmdvačítiletá Simona Zavadilová z Prahy. Ze začátku se připojila na pár diskuzních webů pro matky, kde se darovaly či levně prodávaly dětské věci, protože se chtěla zbavit oblečení po svém odrůstajícím synovi. „V jedné skupince jsem se začala s holkami bavit a po chvíli zjistila, že pro většinu je oblečení až na druhém místě.

Simona Zavadilová celý projekt facebookové svépomocné skupiny vymyslela, uvedla v život a nadále jej ve volném čase řídí.

Výhodou propojení přes sociální síť je skutečnost, že si konkrétní člověk může vybrat konkrétní rodinu, které svou pomoc poskytnete.

Mnohem palčivěji řeší to, že nemají děti čím nakrmit. Oslovila jsem kamarády a známé, jestli by těmto matkám nechtěli přispět potravinami,“ popisuje původ prvotní myšlenky. A protože žila nějakou dobu v Dánsku a ve Velké Británii, měla mezi svými přáteli i spoustu cizinců, kteří chtěli a mohli pomoci, ale nevěděli jak. A tak založila dvojjazyčnou facebookovou skupinu, kde si jedna část lidí říká o pomoc a ta druhá jim ji posílá poštou, přes iTesco.cz nebo doveze osobně.

Mezi matkami se to rychle rozkřiklo. Na některé z nich přišla v diskuzních serverech typu Modrý koník nebo emimino.cz, zbytek se k ní přihlásil z jiných skupin. Když se jí ozve nová maminka, důkladně si ji prověřuje a zjišťuje si o její situaci, co lze. Velkou část žen zná osobně, protože se za nimi ona nebo někdo jiný zajeli podívat s nějakým tím balíkem potravin či oblečení. „Často se najdou dárci v okolí, kde žena bydlí, a tak se jich po návštěvě u ní zeptáme, v jaké je žena situaci. Osobní dojem udělá nejvíc,“ vysvětluje Zavadilová. „Většinou požádáme maminku, aby o sobě napsala. Často chceme důkazy, což je trochu složité, protože jde o hodně osobní věci. Nikdo není povinen tyto důkazy dodávat, ale zároveň taky nikdo není povinen pomáhat někomu jen tak,“ dodává. A tak se může stát, že matka, která tvrdí, že má dítě s deseti závažnými nemocemi, dodá lékařskou zprávu, nebo zase

jiná poskytne k nahlédnutí doklad ze sociálky o nepřiznání dávek či doplatku na bydlení.

Pomáhat napřímo

Tato kontrola je důležitá pro to, aby ti, kteří přispívají, mohli s klidem poslat balík potravin a nemuseli pochybovat o tom, zda pomáhají někomu, kdo to skutečně potřebuje. Právě to často bývá důvod, proč se lidé neodhodlají pomoci. Netuší, komu a zda vůbec jejich příspěvek dorazí. Pomoc na přímo konkrétnímu člověku sice možná není nijak systémová, zato poskytuje okamžitý pocit satisfakce a efektivity.

„Může se samozřejmě stát, že v naší skupině bude někdo, kdo se bude na pomoc od nás spoléhat. Toto riziko je všude. Ale i tak na tom asi vyložené dobře nebude, o tom zase přehled mám. Jsou maminky, které si píší o věci každý druhý den, a jsou zase jiné, které se neozvou dva týdny, a když se jim ozvu já, přiznají, že už tři dny s dětmi jedí jen čínské polívky,“ vysvětluje Simona Zavadilová.

Víc než polovina matek v této skupině jsou samoživitelky s rodičovským příspěvkem 3800 korun měsíčně, které se s otci svých dětí bezvysledně soudí o alimenty. Protože se jejich dítě

Výhodou dětského oblečení je, že z něj děti rychle vyrostou a dá se použít postupně pro několik dětí. Foto: archiv facebookové skupiny Pomoc maminkám v nouzi

nedostalo ve třech letech do školky, přišly o zaměstnání a nemůžou najít nové. „Část žen má také na krku dluhy z minulosti, protože si v nějakém okamžiku vzaly půjčku a doufaly, že tím zaplácnou díru v rozpočtu, jenže to skončilo špatně,“ dodává Zavadilová.

Vybrala jsem si konkrétní maminky

Jednou z přispívajících je i novinářka Irena Cápová z měsíčníku Forbes. Oslovila dvě matky a těm pomáhá adresně. „Jedna je z Prahy, má dvouletého syna a v lednu očekává narození dalšího chlapečka. Otec dětí jí opustil. Poslala jsem jí hlavně výbavu na miminko, oblečení, kojenecké potřeby a nabalila jí šestikilový balík,“ říká Cápová, která je sama čerstvou matkou. Druhá matka je z Ústeckého kraje. Má děti tři, tříletou holčičku a roční dvojčata. Také je sama a z minimální rodičovské ještě splácí dluhy, které jí zůstaly po partnerovi. Bral si na ni půjčky a pak se vypařil. „Ze 3800 korun jdou tři tisíce na splátky. Uživatek tomu tři děti,“ namítá novinářka, podle níž je tento případ mimořádně těžký. „Maminka samozřejmě nemá na plíny, ani na sunar pro menší děti, musela jim

předčasně začít dávat plnotučné kravské mléko, a ani na něj jí často nezbyvá. Žijí opravdu v bídě. Přesto má ty děti krásné, čisté, opečované, hodně se jim věnuje,“ oceňuje Irena Cápová. Posílá ženě jak základní potraviny, tak i potravinové poukázky z několika supermarketů, sponzoruje jí pokračovací mléko a pleny pro dvojčata.

Do lednice nebo do spíže

Facebooková skupina Simony Zavadilové pokrývá několik set matek a není samozřejmě jediná. V dalších skupinkách s podobnými názvy lze najít členek ještě víc. Některé ženy jsou v několika skupinách najednou, aby si zvýšily pravděpodobnost, že se na ně usměje štěstí a některý ze štědrých dárců či dárcyní si je vybere. Potraviny, které jsou potřeba, se dělí do dvou skupin podle možnosti doručení. Kdo má to štěstí, že je v dosahu distribuční sítě Tesco, může obdržet ty nejpotřebnější, tedy čerstvé, jako je maso, zelenina, ovoce, mléčné výrobky či pečivo. Rodiny, kterým musí potravinová pomoc přijít poštou, jsou odkázány na trvanlivé potraviny typu luštěnin, rýže, brambor a konzerv či sáčků. Většina matek má akutní nedostatek plen, prášku na praní a ty, co nekojí, potřebují umělou výživu pro miminko, což jsou finančně nejnáročnější potřeby.

VÍM, JAKÉ TO JE, KDYŽ ČLOVĚKU PŘIJDE NENADÁLÝ VÝDAJ ZA PÁR STOVEK A TOTÁLNĚ MU TO ROZHODÍ ROZPOČET

Simona Zavadilová, zakladatelka facebookové skupiny Pomoc maminkám v nouzi / help for moms in need

Telefon je poklad

Proto může být pro někoho udivující, že tyto ženy mají přístup k internetu. I ten nejlevnější datový paušál stojí několik set korun a nejlevnější telefon schopný internet provozovat několik tisíc. „Pár lidí tuto výhradu zmínilo,“ připouští Simona Zavadilová. „Jenže nemít internet, neměly by matky v nouzi už vůbec nic, ani možnost si nechat pomoci. Chytrý telefon je pro ně často ten nejdůležitější majetek. Taky se stává, že maminka dopředu ohlásí, že týden nebude na internetu ani na žádném telefonu, protože ho musí dát do zastavárny. Vykoupí si ho zpátky ve chvíli, kdy jí přijde rodičovská,“ popisuje Zavadilová. Tyto případy

nejčastěji zaznamenává právě první týden v měsíci, tedy těsně před termínem vyplácení dávek.

Sama Zavadilová pracuje na plný pracovní úvazek a matky v nouzi obhospodářová každý večer mezi osmou a dvanáctou večer, kdy už její dítě spí. „Vím, jaké to je, když člověku přijde nenadálý výdaj za pár stovek a totálně mu to rozhodí rozpočet,“ vzpomíná Zavadilová na dobu, kdy sama žila na hranici bída. „Tím, že si s matkami denně píšu, jsme si vytvořily osobní vztah. Není to stejné, jako kdybych posílala peníze do nějaké nadace. Nedovedu si představit, co by se s těmito rodinami stalo, kdybych se najednou o ně přestala starat,“ říká.

Nejčastější pomoci jsou potraviny. Díky tomu mohou mít lidé, kteří se rozhodli přes Facebook pomoci, jasnou kontrolu nad tím, co a komu dávají. Nákup se dá poslat obdarovaným rovnou domů třeba prostřednictvím rozvázkové služby Tesca. Foto: archiv facebookové skupiny Pomoc maminkám v nouzi

POMOC MAMINKÁM V NOUZI / HELP FOR MOMS IN NEED

Facebooková skupina, kterou založila Simona Zavadilová. Skupina propojuje nemajetné rodiče malých dětí s těmi, kteří jim mohou pomoci. Autorka skupiny vše organizuje a také ověřuje příjemce pomoci, aby si darující byli jisti tím, že jejich pomoc je skutečně potřebná. Skupina se zaměřuje hlavně na materiální dary jako je jídlo či oblečení pro děti. Přidat se do ní může každý, ať už sám potřebuje pomoc, nebo ji chce poskytnout.

MILIARDY V RODINNÝCH FIRMÁCH JSOU NADĚJÍ PRO FILANTROPII

2. ČÁST

TEXT: JIŘÍ BÁRTA, ŘEDITEL NADACE VIA

Vybudovali velké a úspěšné firmy a dnes je zajímavá, jak v rámci rodiny vyřešit nástupnictví. A téma filantropie se pro ně stává důležitější součástí úvah o budoucnosti. Takoví jsou dnešní klienti právních kanceláří. Mluvili jsme o tom s Janem Holáskem a Davidem Neveselým z advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners.

Dokončení rozhovoru z podzimního čísla Umění darovat

Můžete nám prozradit o jaké služby je v souvislosti s filantropií největší zájem ze strany vašich klientů?

Jde o poměrně různorodé služby a týkají se mnoha právních oblastí. Často jde například o právní poradenství v běžných záležitostech dobročinných organizací či v oblasti smluvních vztahů a dědického práva. Často v souvislosti s filantropií řešíme pro naše klienty i daňové právo.

Zajímají se vaši klienti také o dopady nového občanského zákoníku?

V souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku jsme museli provést revizi řady smluv a stanov dobročinných organizací z hlediska jejich souladu s novou právní úpravou. Stejně tak pomáháme klientům při zakládání nadací, nadačních fondů a spolků s filantropickými, anebo obdobnými společensky prospěšnými cíli. V těchto případech se jedná

o komplexnější práci, protože pomáháme budovat filantropické organizace a struktury od jejich počátku a je nutné zajistit, aby vložené prostředky nemohly být zneužity nebo zpronevěřeny, a hlavně aby byly využívány pro požadované účely.

Když už jsme u nového občanského zákoníku, přináší nějaké nové možnosti pro filantropii, o nichž by potenciální dárci měli určitě vědět?

Ano, nový občanský zákoník přináší nové možnosti. Pro dobročinné účely jsou ideální například svěřenské fondy, které se v důsledku nezasloužené negativní medializace staly do jisté míry kontroverzním institutem. Velkou předností tohoto právního institutu je jeho flexibilita. Do svěřenského fondu zakladatel vyčleňuje část svého majetku, který pak dále spravuje správce fondu přesně podle podmínek stanovených zakladatelem.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ HAVEL, HOLÁSEK & PARTNERS Kancelář založili v Praze v roce 2001 zkušení právníci z předních mezinárodních a českých právnických firem. Za 13 let existence se stala největší advokátní kancelář v České i Slovenské republice. S pobočkami v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě čítá její tým více než 170 právníků, desítky studentů právnických fakult a více než 500 spolupracovníků, včetně 130 zaměstnanců spolupracující inkasní agentury Cash Collectors.

Zakladatel tedy určuje i podmínky, dle kterých se budou vyplácet plnění z fondu. Zákonná úprava svěřenských fondů je poměrně liberální a neomezuje zakladatele v určení podmínek správy fondu a výplaty plnění. Proto svěřenský fond nabízí velký potenciál pro využití v oblasti filantropie.

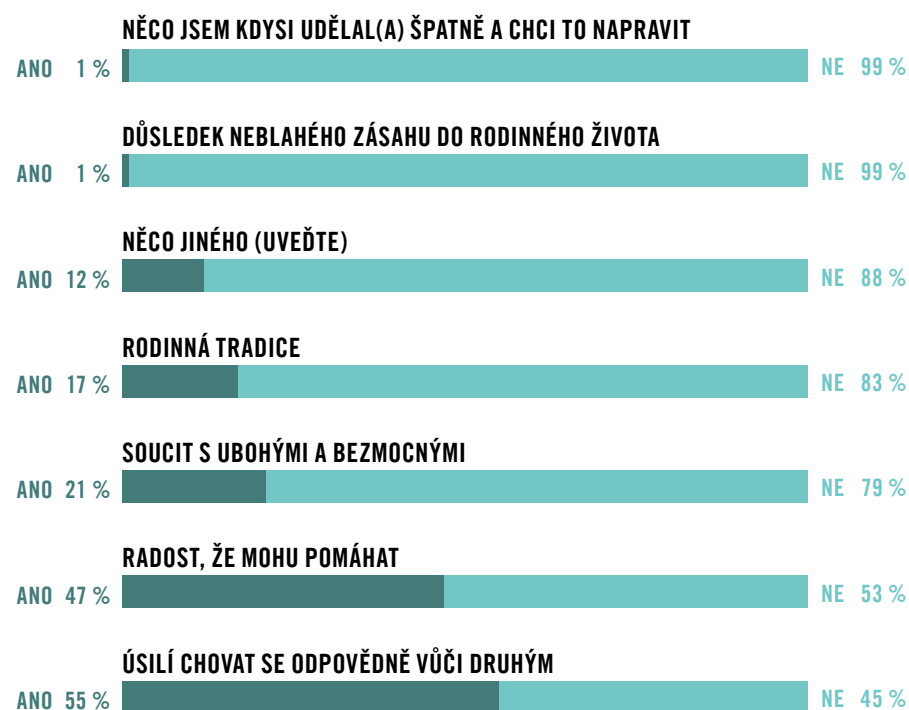
Warren Buffett před časem řekl: „Chci svým dětem odkázat tolik, aby mohly dělat cokoli, ale ne tolik, aby nemusely dělat nic“, co konkrétně nabízí

občanský zákoník v oblasti dědického práva?

Nově lze prostřednictvím závěti zanechat dědicům majetek se stanovením podmínek. Takovou podmínkou může být například povinnost přispívat charitativním organizacím, anebo se aktivně podílet na jejich činnosti. Svě místo má i dědická smlouva uzavíraná ještě za života zůstavitele či tzv. odkaz, jehož prostřednictvím lze část majetku nabýt mimo dědické řízení a bez zatížení případnými dluhy.

CO NEJVÍCE UTVÁŘELO VÁŠ POSTOJ K VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝM, FILANTROPICKÝM AKTIVITÁM?

Respondenti mohli vybrat 2 nejdůležitější okolnosti.

Z výzkumného projektu „Filantropie a české elity 2014“, jenž realizuje STEM pro Nadaci VIA. Sběr dat proběhl v listopadu 2014 a internetového šetření se zúčastnilo 569 respondentů ze všech skupin společenských elit.

PENÍZE PRO REPUBLIKU

TEXT: LEOŠ KYŠA, FOTO: NAKLADATELSTVÍ PAVEL MERVART

V loňském roce začalo velké vzpomínání na legionáře, kteří pomohli vybojovat naší zemi samostatnost. Jenže málokdo už si vzpomene na ty, bez nichž by to měli mnohem těžší – mecenáše, kteří pomohli sehnat prostředky na vybudování prvních českých oddílů v Rusku. Nejvýznamnějším z těchto mužů je Otakar Červený.

Když tento podnikatel a mecenáš v září 1930 zemřel, rozhodl prezident republiky Tomáš Garrigue Masaryk o tom, že bude mít vystrojen pohřeb podle pravidel a poct pro vyšší vojenské důstojníky. Přitom Otakar Červený nikdy na frontě nebojoval a důstojníkem rozhodně nebyl. Ale také jeho zásluhou vznikl přípravný výbor Rady Čechů v Rusku, která měla velký vliv na formování vojenských jednotek na východě. V září 1914 se účastnil audience u cara Mikuláše II., která jej pomohla přesvědčit o tom, že Češi v Rusku nejsou nepřáteli cara, ale naopak mu chtějí pomoci v boji proti společnému nepříteli. Byly to Červeného peněžité dary, které pomohly zřídit fond České družiny, zárodka pozdějších legií. Ne nadarmo pak Jiří Pavlík, Červeného životopisec, vetknul do své knihy o něm podtitul: Mecenáš Československých legií v Rusku.

Ač byl celý život civilista, prezident Masaryk mu nechal vystrojit důstojnický pohřeb za jeho zásluhy o legie a Československo.

Ruská nabídka

Otakar Červený se narodil 14. ledna 1850 v rodině továrníka Václava Františka Červeného. Svůj život však nechtěl mít spojený jen s otcovou firmou a vždy si hledal vlastní cestu. Tou se stalo cukrovárnictví, které v době jeho studií prožívalo obrovský rozkvět. V cukrovarech vystřídal několik funkcí, když přišla životní nabídka. V roce 1878 hledal kníže Alexandr Dolgorukij v Čechách odborníka, který by se stal pomocníkem ředitele cukrovaru a později by sám měl zastávat tuto funkci v cukrovaru v Zemetčině v Tambovské gubernii. Červený tuto životní nabídku přijal. Důvodů bylo několik. Nenacházel se zrovna v nejlepší finanční situaci a zároveň byl nadšeným panslavistou. Rodná země se mu ale neopouštěla lehce. V Čechách byl velmi angažovaný. Byl členem Sokola a jiných spolků, o kterých bychom dnes řekli, že měly za úkol rozvíjet občanskou společnost, a také se angažoval v politice. Horlivě agitoval za stranu Mladočechů. A ač v té době sám moc neměl, sháněl i peníze na různé projekty. Třeba v roce 1876 se angažoval v organizování sbírek pro bulharské studenty, kteří se chtěli vrátit do své země a bojovat zde za samostatnost proti turecké nadvládě.

Za cara proti císaři

Angažoval se ale i v Rusku, zvláště, když se mu začalo ekonomicky dařit. Pomáhal různými způsoby zdejší české komunitě. Finančně přispíval třeba na časopis Čechoslovan. Jeho dům se stal místem, kde získali azyl a vlídné přijetí umělci cestující Ruskem. Třeba Josef Suk či Julius Zeyer. Zároveň shromáždil velkou knihovnu, která sloužila českým krajanům z celé kyjevské oblasti.

Atentát na následníka trůnu mu přinesl nemalé komplikace. Rodinná firma měla velké zakázky pro rakousko-uherskou armádu a on svým bratrům nechtěl situaci komplikovat. Proto se z počátku choval jako loajální občan C. a K. monarchie. Po vypuknutí války ale odmítl návrat do vlasti a přihlásil se dobrovolně jako občan Ruska. Pomáhal pak desítkám Čechů, kterým hrozily deportace na Sibiř, protože byli občany nepřátelského státu. Stal se členem Českého komitétu pro pomoc obětem války. Po zřízení Rady Čechů už začal s ostatními prosazovat program osamostatnění českého království pod ochranou Romanovců. Zároveň s tím agitoval mezi Čechy v Rusku, aby vstoupili do formované České dobrovolnické družiny, vojenské jednotky, která chtěla bojovat proti

Záhlaví firemního hlavičkového papíru filiálky rodinné firmy V. F. Červený a synové v Kyjevě.

C. a K. monarchii. Jenže Otakar Červený nebyl politik, ale hlavně podnikatel a mecenáš, a tak kromě agitace sháněl peníze. Třeba na zajišťovací fond pro rodiny vojáků. „Jdou-li naši hrdinové za velikou ideou osvobození české vlasti obětovat své životy, zdaž my ostatní nemáme svatou povinnost pracovat a zabezpečiti jejich milé, případně invalidy a osiřelé rodiny, odříci si trochu pohodlí, uskrovniti se ve svých potřebách. Ano, touto povinností musí být proniknut každičký Čech a Slovan. Každý nechť pospíší se svojí hřivnou.“ napsal ve své výzvě při zřízení fondu. (citát z knihy Jiřího Pavlíka Otakar Červený). Takové bylo i životní poselství podnikatele a mecenáše. Každý musí najít své místo v boji o lepší svět a společnou věc. Někdo se vydá do války, někdo je agitátorem a organizátorem a ti, kteří na to mají talent, pomáhají tak, že přinesou „svou hřivnu“ pro ostatní.

Za své zásluhy o vznik samostatného státu získal od prezidenta T. G. Masaryka Revoluční medaili a také se mu dostalo nehynoucí vděčnosti legionářů a jejich rodin.

OTAKAR ČERVENÝ (1850–1930) byl podnikatelem a filantropem.

Pomáhal nejen formovat politické skupiny Čechů v Rusku po vypuknutí Velké války, ale hlavně shánět prostředky pro vojáky, raněné a jejich rodiny. V roce 1917 v jeho domě pobýval i T. G. Masaryk během své cesty po Rusku. Za bolševické revoluce byl zajat a propuštěn až v roce 1921 díky osobní intervenci prezidenta. Až poté se mohl vrátit domů.

FACEBOOKOVÁ POMOC

Říká se, že Facebook mění naše chování. Třeba to jak se chováme k jiným lidem, jak vnímáme informace a jak se vyjadřujeme. Spousta lidí se na sociální síť, která se stává pomyslnou virtuální planetou, na které žijí prakticky všichni, dívá skrz prsty. Jenže Facebook je skvělý nástroj nejen pro to, jak se pobavit se spolužáky, co je člověk třicet let reálně neviděl, ale i jak pomáhat ostatním. Mnoho skvělých charitativních projektů vzniklo a uspělo díky tomu, že se objevily na Facebooku. Díky němu může být volání o pomoc víc vidět i slyšet. Stačí vzpomenout třeba Movember, projekt, který upozorňuje na rakovinu prostaty a u nás získává prostředky pro Nadační fond onkologie pro 21. století. Celý listopad je Facebook plný mužů s knírem, symbolu této kampaně. Stejně tak to byly sociální sítě, díky nimž se vybralo osm milionů britských liber na výzkum rakoviny v rámci kampaně #nomakeupselkie, kdy internet zaplavily fotky žen bez make upu.

Český projekt Pomoc maminkám v nouzi peníze na „velké věci“ nevybírání. Ale propojuje rodiče, kteří mají možnost pomáhat s těmi, kteří nejsou schopni zabezpečit potřeby svých dětí z vlastních příjmů.

A kdo ví, někdy třeba díky Facebooku člověk zjistí, že pomoc potřebuje někdo, koho každý den vidá, ale on si o ni nedokáže říct jinak než s pomocí internetové sociální sítě.

22

KLIK A JE TO!

23

CHTĚL BYCH ZMĚNIT SVĚT

KVIDO ŠTĚPÁNEK (1957) je majitelem firmy Isolit-Bravo, jejíž počet zaměstnanců – jak ve firmě říkají spolupracovníků – přesahuje pět stovek. Isolit-Bravo je aktivní v nástrojářství, především ve výrobě náročných forem na vstříkování plastů pro automobilový průmysl a ve výrobě výlisků a podsestav z plastů. Úspěchem společnosti je také elektrické zahradní kolečko Motučko, které vymyslel její majitel. Motučko se prodává po celém světě a její výrobce věří, že v budoucnu zcela nahradí kolečka manuální. V roce 2014 Kvido Štěpánek získal Cenu novinářů (Cena VIA Bona) pro individuálního dáorce za dlouhodobou pomoc a podporu řady neziskových organizací. Mezi ně patří například Orlickoústecká nemocnice, UNICEF, Lékaři bez hranic, Nadační fond východočeské hematologie, Domov Olga, Hospic Svatého Josefa a mnoho dalších.

Foto: archiv Kvida Štěpánka

1. V čem spočívá umění darovat?

Ve schopnosti vžít se do role druhého.

2. Děláte něco, co vám nepřináší materiální zisk a nesouvisí to s vaší rodinou?

Samozřejmě.

3. Vzpomenete si, kdy jste něco takového udělal poprvé a proč?

Dělám to od dětství, takže si na první počin zcela jistě nevzpomenu. Co mě napadá jako první, je příprava generální stávky v listopadu 1989.

4. Která oblast filantropie je vám blízká?

Přímá akce. Nemusím filantropické burzy, celebrity a konference, kde všichni rádi by chytře mluvili.

5. Jaký by měl být vztah mezi filantropickými aktivitami a státem?

Stát by je neměl otravovat.

6. Měli bychom o filantropii mluvit?

Proč ne?

7. Myslíte si, že mecenáši a filantropové si svou činností vykupují svědomí?

Někdy a někteří asi ano. Jiní to ale nepotřebují a naopak je pro ně demotivující, když je společnost všechny hází do jednoho pytle.

8. Kdo nebo co rozhoduje o tom, kam nasměrujete svůj čas, peníze a energii?

Můj vnitřní kompas.

9. Kdybyste měl neomezené množství prostředků a volného času, na co byste se zaměřil?

Chtěl bych změnit svět.

UMĚNÍ DAROVAT

THE ART OF GIVING

ČTVRTLETNÍK PRO OBNOVU
ČESKÉ FILANTROPIE

11 / ZIMA 2014 / 2015

Vydává Nadace VIA, Jelení 195/9, 118 00 Praha 1
Redakční rada Jan Barta, Václav Dejčmar,
Miroslav Motejlek, Marek Šálek, Jiří Bárta
Šéfredaktor Leoš Kyša
Grafická úprava Tomáš Brichcín, Robert V. Novák
Jazyková redakce Ludmila Hamplová
Externí spolupráce Nora Grundová, Filip Saiver,
Jana Ciglerová, Lenka Tréglová
Produkce Tereza Skálová
Ilustrace Jan Laštovička
Tisk Indigoprint

Vaše náměty a připomínky zasílejte na e-mail:
umenidarovat@nadacevia.cz
ISSN 1805-4390, ev. č. MK ČR E 20786
Neprodejné

**ČASOPIS UMĚNÍ DAROVAT VYCHÁZÍ DÍKY PODPOŘE
DONA HAMERA, MARKY BEDNAR, JANA BARTY A VÁCLAVA DEJČMARA.**